

List izhaja ob sobotah. Posamezna številka 25 lir, zaostale številke dvojno. Narocnina: letoletna 1100, polletna 600, trimesečna 350, mesečna 90 lir. Oglasi: 30 lir min v širčosti 1 stolpca, plačajo se vnaprej

DELO

GLASILO AVTONOMNE TRŽAŠKE FEDERACIJE K.P.I.

Leto X. šte. 3 (477) TRST - SOBOTA, 25. JANUARJA 1958 Posamezna šte. 25 Lir

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
TRST, ulica Capitolina 3; telef.: 44-046 in 44-047
Odgovorni urednik: RUDOLF BLAZIČ (Biagi)
založništvo „Dela“, tiska tip. Riva ul. Torrebianca 12

K.P.I. ZA KORISTI SLOVENCEV

Takoj po prvi svetovni vojni je napravilo italijansko delo gibanje važen korak proti fašističnemu teror, ko so nam fašisti požigali slovenske kulturne domove in naše vasi, ko je bil sam naš narodni obstoj v nevarnosti, takrat so se komunisti, Slovenci in Italijani borili za družbeni mir in na pot nacionalnega so-rodništva. Delovno ljudstvo je razumelo važnost lastne, razredne in narodne organizacije, ki naj ohranja množice po poti borbe proti vsem reakcionarnim silam, izvojevanje pravic delovnega ljudstva.

Tako je italijanski delavski sindikat skupno s pristajajočimi socialdemokratske stranke od 37 let ustanovil Komunistično partijo Italije, ki je že nastanek postavila v svoj program tudi zaščito narodnih pravic in Italiji živčih narodnih manjšin. Takrat je večina slovenskega delovnega ljudstva slovenske krajine stopila v KPI, kar ni bilo slučajno. Nase ljudstvo je videlo v KPI najodločnejšo pobornika enotnosti delavskega razreda, kar je predpogoj za doseg politične, gospodarske in socialne svobode delovnega človeka.

V naših krajih smo se že od nanovitve komunističnega gibanja vedno zavzeli za bratsko sodelovanje in mirno sožitje med tuževnimi narodi in so-rodniki. Proti fašističnemu in socialističnemu nasilju.

Ziv dokaz borbe komunistov bilo „Delo“ glasilo Centralne komiteja KPI, ki je branilo pravice delavca v tovarni, kmetu na vasi in pravice vseh delovnih slojev. „Delo“ je širilo med naših naprednih rojakov in socialistov tudi na kulturno področje. Spominimo se mladega pesnika Srečka Lovrovskega, ki je opeval lepoto poročne zemlje in hrepenenje po svobodi.

Po zaslugi komunističnega gibanja so bili leta 1922 izvoljeni na upravnih volitvah na komunistični listi slovenski svetovni delavci, med katerimi pomni-vo našega tovariša Ivana Rečnata, Slamčič in druge. Leta 1924 pa je bil izvoljen v italijansko poslansko zbornico naš veliki borec in predstavnik slovenskega delovnega ljudstva to-variš Jože Srebrnič. Slovensko

Enotnost in budnost kovinarjev podpora za uspeh pogajanj

Iz doseglih vesti o pogajanjih v ministru za delo v Rimu v zadevi CRDA in Arzenala izhaja, da ravnateljstvi obeh podjetij še vedno vztrajata na svojem nepopustljivem stališču spricu več kot upravičenih zahtev kovinarjev. In ne samo to, še vedno je čutili pogubni vpliv Confindustrie. Finmeccanica namreč na celi črti podpira nečuvno stališče ravnateljstev in kot je razvidno iz odgovora, ki sta ga prejela poslanca Beltrame in Tolloy, podpira to stališče tudi vlada sama.

Predstavniki Finmeccanica, to je IRI je v sredo izjavil, da njegova stranka v sporu ne misli sprejeti, kar se tiče ureditve tarif za akordno delo, sistema, ki ga predlagajo sindikati, prav posebno glede na določitev in dve točki, medtem ko zahtevajo sindikati primeren povisek in združen odstotkov nagrad z odstotki izvršenega akordnega dela.

Če bodo ravnateljstva še nadalje vztrajala na svojem stališču, ne bo mogoče doseči rešitve spornih vprašanj. To velja predvsem za akordne tarife, ki so bile v letih dolge in težke borbe delavsko osrednje vprašanje. Delavci zahtevajo naj se jim zagotovijo zadosten zaslužek, ki naj odgovarja njihove- mu fizičnemu naporu. To bi po drugi strani pomenilo za podjetja povečanje proizvodnje.

Jutri, v nedeljo 26. januarja ob 11. uri bo v kinu „ARCOBALENO“ ul. S. Francesco

proslava 37. obletnice KPI

Poslanec tov. **Giancarlo PAJETTA**

bo v svojem proslavnem govoru obravnaval tudi sedanjí položaj v Italiji in bodoče volitve v zvezi s tržaskimi problemi. Pozdrav federacije in ZKM bosta prinesla tovariša

KAREL ŠIŠKOVIČ in DAVIDE PESCATORI
Predsedoval bo tov. **VITTORIO VIDALI**

POPOLNE OB 17. URI BO TOV. GIANCARLO PAJETTA GOVORIL V LJUDSKEM DOMU V SV. KRIŽU

MARIJA BERNETIČ

Ojačati akcijo sedmih strank

Spricu današnjega položaja in da se spor premakne z mrtve točke, je bolj kot kdaj koli potrebno, da so vsi delavci aktivni in budni, da predvsem krepijo svojo enotnost. Odpora delodajalcev in nesprejemljivega stališča IRI ter vlade bo lahko uspešno kljubovala edino le so- glasna volja vsega delavstva in vseh njihovih predstavnikov, ki se združijo pogajajo v Rimu, kot je to dni v sporočilu delav- cev podčrtala FIOM.

Enotnost in budnost delavcev CRDA in Arzenala sta najbolj učinkovita podpora sindikalnim zastopnikom, ki se pogajajo v ministru za delo. Ojačati je treba poleg tega akcijo delegacije sedmih političnih strank, ki je v Rimu za uriranje za- dovoljive rešitve spora, ker je treba pritisniti na vlado, da bo odstopila od svojega nesprejem- ljivega stališča, ki ni v intere- su delavcev in tudi ne podjetij IRI kot takih.

Resen opomin vladi

V Trstu mora delovni razred in z njim vse prebivalstvo pov- nohodno potrditi svojo popolno solidarnost s kovinarji CRDA in Arzenala, ker gre za življenjske koristi Trsta in njegovega gospodarstva. Podjetja IRI so namreč glavno ogrožje tržaska gospodarstva. Plebiscitarno stališče vsega mesta mora služiti kot opomin vladi, da ne bo nihče skušal še nadalje zavla-

Sijajen uspeh v Križu: v dveh tednih 42 novih članov v partiji

● V dolinskem okraju se je vpisalo 25 žena

Kako brani KP pravice Slovencev

Pravzaprav glede akcije naše partije v korist narodnih manjšin sploh in Slovencev še posebej, bolj kot besede prepričujejo dejstva. Dejstva pa govore, da so se komunisti od nastanka svoje partije zavedali, da ni revolucio- narne, socialistične akcije brez borbe v obrambo narodnih manjšin, brez borbe za njihove teptane pravice, brez konkretnega vsakodnevnega boja za uresničenje zahtev narodnih manjšin. Menim, da so se komunisti, člani KPI, tega stalno zavedali in da so v tej smeri tudi do- sledno delovali. Ne da bi se začeli spominjati vse zgodovine boja KPI v okviru njenega socia- lističnega programa, dovolj je, da se spo- minjamo vse povojne akcije KPI in do lan- skega leta tudi KP TO za doseg tistih pravic, ki jih je Slovencev nasilno odrekal fašizem. Sedanja borba KPI za spoštovanje republiške ustave in Posebnega statuta, za uresničenje de- želne avtonomije, za uzakonitev slovenskega šolstva, proti še trajajočim šovinističnim izbru- hom fašističnih pobeljenih grobov je najboljši dokaz, da je KPI verna nadaljevalka ne samo Leninovih načel borbe za odpravo vsakršne narodnostne diskriminacije, pač pa tudi tistih njenih najboljših sinov, ki so se proti fašizmu in za svobodo narodov borili v Španiji, v Julij- ski krajini in tudi v Jugoslaviji. Danes, ko gleda velik del Slovencev v Italiji z zaupanjem v KPI, je naloga komunistov, da se zavzamemo za enotne nastope, ki naj s podporo italijanskega življa omogočijo dosledno spoštovanje medna- rodnih obveznosti in republiške ustave, za do- sego urejenih razmer in obmejnih predelih vzhodnih meja Italije.

Prepričani smo, da je za Slovence nadvse važno, da se zavedajo, kdo je tisti, ki bo znal zastopati njihove interese ob vsakem trenutku in ob vsaki priliki. Preteklost in sedanjost iz- pričuje, da so to komunisti.

Ni nobenih "razlogov javne koristi,"

Tajništvo Avtonomne tržasko federacije KPI je na sestanku, ki je bil 20. januarja pro- učilo položaj, ki se je ustvaril po uradnem sporočilu vladne oblasti, katerega potrjuje odločitev volitve za nov obrinski svet v Trstu.

Pismo podprefekta Macciotta, sporočeno javnosti v nedeljo 19. t. m. je v bistvu odraz stališča, ki ga je 15. januarja iznesla med svojimi vestmi krajevna in- formacijska agencija KD. Agen- cija je podčrtala, da mora vladna oblast zagotoviti obstveno spoštovanje zakona, bolj kot formalno in omenila tudi „vrem- enski činitelj“, potrebo, da ese tržasko volivce ne kliče pre- progostoma na volitve ter več- krat poudarila, da mora vladna oblast „upoštevati“ te činitelje in zato odločiti volitve.

Sedaj izhaja, da je podpre- fekt, ne da bi jih izrecno na- vedel, upošteval te činitelje, ki jih je samovoljno označil kot „prvenstvene razloge javne kor- isti“.

Taka podrejenost stališču vlad- ne oblasti stališču stranke re- lativne večine, je posledica špek- kulacije za izključno strankar- ske koristi in je v nasprotju z osnovnimi potrebami mesta, je nedopustna in jo je treba ener- gično razkrinkati.

Tajništvo Avtonomne tržasko federacije KPI je odločno pro- testiralo proti takemu nevrzd- nemu stanju in je sklenilo, da bo naslovilo apel na vse pre- bivalstvo. Obenem poziva fed- eracijo vse partijske organizac- ije, tovariše in tržasko demo- kratne naj se mobilizirajo za ši- ro in energično protestno akcijo s katero se zahteva takojšnje volitve, da bo dobilo mesto svo- je izvoljeno predstavništvo in da preneha škodljiva in nede- mokratična komiserska uprava.

2. februarja teritorialna konferenca KP

Federalni komite in fe- deralna kontrolna ko- misija sta na dveh sestan-

Izredno širjenje "l'Unità"

Objavljamo nekaj po- datkov o izredni akciji širjenja „l'Unità“, ki so lo z uspehom izvedle naše sekcije v nedeljo 19. t. m.:

Pri Sv. JAKOBU so prodali 335 izvodov več kot običajno druge ne- delje.

Sekcija „TOMAZIČ“ je prodala 307 izvodov več.

Sekcija BARRIERA 255 izvodov več.

Pri Sv. IVANU in v PODLONJERJU so pro- dali 53 izvodov več.

Sekcija CURIEL 110 izvodov več.

Sekcija MAGDALENA 100 izvodov več.

Sekcija Sv. ANA 145 izvodov več.

Sekcija SKOLJET 115 izvodov več.

Sekcija Sv. ALOJZ 38 izvodov več.

V ROCOLU so proda- li 70 izvodov več.

Na PONCANI 220 iz- vodov več kot običajno.

Nacionalistično gibanje pa sta predstavljala poslanca dr. Vil- ni in dr. Besednjak.

Čim večja je bila nevarnost delovnega človeka in sloven- ski narod s strani razbeshel- ni fašističnih tolp, tem jasneje so množice spoznale, da je za- nje edino sila KPI, ki je bi- la odgovorna za enotnost delav- skega razreda proti fašizmu. Za delovnega človeka je postalo ra- terialno, da bo edino po tej poti svojo borbo tudi sloven- ski narod premagal fašizem in

Trstu je potreben mir

Na svetu so ljudje, ki povsem resno mislijo sprožiti tretjo svetovno vojno in skušajo stori- ti vse, da bi uspeli v svojih namelih. Ti ljudje mislijo, da bi jih vojna proti Sovjetski zvezi rešila pred neizbežnim propadom.

Prva svetovna vojna je stala človeštvo 10 milijonov mrtvih. Trst jo je zelo občutil, ker je imel bojišče pred vratmi, na Krasu. Trst je bil eno izmed mest, ki je najbolj drago plač- lo v prvem svetovnem spopadu.

Druge svetovna vojna je stala človeštvo 30 milijonov mrtvih. Tudi tokrat je bil Trst eno iz- med najbolj prizadetih mest. Se danes trpi zaradi posledic zad- ne vojne. Tretja svetovna voj- na bi se začela z bombami, ki so zaključile drugo, z atomski- mi bombami, ki so jih odvrli na Hirošimo in Nagasaki. Ta bi spremenila naš planet v pokopališče.

Zaradi tega se v vsem svetu dvigajo protesti. Pred nekaj dnevi je 9000 znanstvenikov iz vseh kontinentov, vseh narod- nosti in ras podpisalo izjavo s ka- tero zahtevajo ukinitve jedrskih poskusov. Znanstveniki poziva- jo vse može in žene naj se zo- perstavijo vojnemujskaski bla- znosti in lastnemu samouničenju. Rešitve sveta in njegovega znan- stvenega ter socialnega napred- ka, je danes v ohranitvi miru, mirnem sožitju med narodi, v tekmovalju, kdo bo dal ljud- stvu boljše pogoje življenja.

Takih misli niso tisti, ki so se pred kratkim sestali v Parizu in sklenili sprejeti ameriški predlog za postavitev v Zahodni Evropi celega omrežja oporišč za njihove izstrelke z jedrskimi nabojem. Tudi tržaski Vittorio Furlani, republikanec, zagovornik atlantizma do skrajnosti, ho- če izstrelke. In vendar vsi ve- do, da ima najmanjši jedrski naboj isto moč kot bomba, ki je padla na Hirošimo. Če bi tak naboj padel na Trst, bi povzro- čil stokrat več žrtev, kot stra- hотно bombardiranje 10. junija 1944.

Belgija, Danska in Norveška nečesto takih oporišč. V Nem- ciji in Franciji imajo mnogo pri- družkov. Kanada, Islandija in druge dežele hočejo pogojanje. Naša vlada pa nima nikakih pridržkov: kaže največje razu- mevanje za ameriške zahteve in je pripravljena dati italijansko zemljo za oporišča. Celo tako

ki zastopa koristi ameriških ka- pitalistov in ne koristi naroda. Može in žene, delavci in kme- tje, učitelji in uradniki, mladi- ni, obrtniki, trgovci, intelek- tualci, socialisti, demokratje, li- beralci, vsi se borijo — negle- do na politično pripadnost ali veroizpoved — za prenehanje jedrskih poskusov, za nenapa- dalni pakt med obema bloko- ma, za prenehanje hladne voj- ne, za pospeševanje trgovskih in kulturnih izmenjav.

V Italiji se vedno bolj kre- pi ljudsko gibanje proti postav- ljanju oporišč za ameriške iz- strelke, za atomsko nevarnost, naj se vlada nicesar ne obveže, predno ne sliši ljudskega mne- ja, ki naj se izrazi preko re- ferenduma.

Tržščani se moramo udeležiti plemenite bitke z vsemi našimi silami. Vojna je naš sovražnik. Hočemo živeti v svetu miru, kjer naj različni socialni siste- mi tekmujejo v razvijanju zna- nosti in tehnike za miroljubne cilje in dokažejo svojo premoč v socialnem napredku, razvoju kulture in umetnosti, v jamče- nju njihovega ljudstvu blagi- nje in srečnega življenja.

VITTORIO VIDALI

POLITIKA IN GOSPODARSTVO

Kako mobilizirati vso partijo za volilno kampanjo

Naša federacija je te dni razposlala vsem sekcijam komitejem pismo, ki ga objavljamo v celoti, v katerem so navedene smernice za mobilizacijo vse partije v vidiku bodoče volilne kampanje. Čeprav je pismo namenjeno sekcijam komitejem, je koristno in potrebno, da ga pazljivo prečitajo in proučijo vsi člani partije, da bodo lahko dali čimvečji doprinos v volilni bitki.

Dragi tovariši!

Federalni komitej in federalna kontrolna komisija sta na sestankih 11. in 16. januarja razpravljala o mobilizaciji partije za organiziranje volilne kampanje in sklenila poslati vsem vodilnim komitejem sekcij to pismo, ki nakazuje v izveščku smernice in navodila za delovanje partije.

Tovariši so vabljeni, da nemudoma skličejo volilne komiteje za razpravljanje o nize navedenih točkah. Po diskusiji naj javijo federaciji kako mislijo delati za uresničitev nalog, ki stoje pred vso partijo.

1. Osnutek volilnega programa KPI (ki sta ga objavila «Unita» od 12. januarja in «Delo» od 18. januarja in bo ponatisnjen v posebni brošuri) je osnovni dokument za vso našo akcijo. Osnutek je treba kar največje popularizirati preko splošnih ljudskih skupščin ali skupščin po kategorijah, zato da se razpravlja o njegovih osnovnih točkah, da se zberejo mnenja, predlogi in popravki za sestavitve dokončnega besedila programa. Koristno bo poslati osnutek programa osebnostim iz političnega, kulturnega in gospodarskega življenja in organizirati v vseh sekcijah, ki imajo svoj sedež, konferenco z debato o osnutku programa ali o njegovih osnovnih točkah, v zvezi s tržaškimi položaji.

2. Borba za mir, proti zgraditvi izstrelke za atomske nevtralnosti, je naša osnovna naloga, ki označuje vso našo volilno kampanjo. To borbo je treba pospešiti in še bolj podčrtati nerazrusljivo povezavo med akcijo za mir in borbo za obnovo Trsta. Z ozirom na dejstvo, da je Trst obmejno področje zaradi svoje loke središče mednarodnih trgovskih izmenjav, je naše ozemlje še najbolj zainteresirano za politiko, ki naj doprinese k pomirnitvi in mednarodnemu sodelovanju. Od take politike je odvisen razvoj našega gospodarstva.

3. Naša federacija bo poslala pismo strankam in gibanjem, ki se sklicujejo na socializem in demokracijo ter jih povabila naj razpravljajo in predložijo volivcem, v svojem imenu in v popolni avtonomiji, minimalni program za bodočo zakonodajno dobo in sicer na osnovi štirih točk, ki so navedene za ključnem delu volilnega programa KPI. Omenjeno pismo bodo morale naše sekcije čim bolj popularizirati med največjim številom državljanov, posebno še med pripadniki gibanj, katerim bo pismo poslano.

4. Naša kampanja za politične volitve je povezana s pospešitvijo borbe in množičnega gibanja v zahtevi za upravne volitve in prenehanje komisarstva režima na tržaški občini. Zato imajo sekcije in celice važno vlogo v organiziranju ljudskega protesta proti Kršinski demokraciji, ki hoče odložiti upravne volitve in s tem poslabšati gospodarski položaj mesta, ki ostane tako še nadalje brez svojega predstavnika organa.

5. V teku volilne kampanje moramo ojačati socialistično propagando, popularizirati uspehe in pridobitve ZSSR in socialističnega sveta, podčrtati vlogo socialističnega sistema in ZSSR, ponovno potrditi naš proletarski internacionalizem ter bratstvo med Slovenci in Italijani.

6. Najbolj nujna naloga sedanjih faz volilne kampanje je ustanovitev s strani sekcij odborov volilnih sedežev, tako da lahko začnemo takoj s političnim in propagandističnim delom, od sedeža do sedeža in sicer na osnovi seznanov volivcev. Sekcijski komiteji so že prejeli brošuro z vsemi navodili in začetni morajo delo z največjo prizadevanostjo. Istočasno je treba pregledati sezname tovaršev, ki so bili na zadnjih volitvah skrutinatorji in zastop-

- Pismo federalnega komiteja vsem partijskim sekcijam
- Partijski aktivni na podeželju

niški liste in sicer zaradi morebitnih nadomestitev.

7. Temeljno vlogo ima v tej bitki naš tisk, posebno «Unita» in naša dva tednika. Potrebno je največje prizadevanje, da se povisa razprodaja in število razusalev. Za to delo je treba zaloziti vse aktiviste in voditelje, er izkoristiti izkušnje iz izrednega širjenja, ki je bilo 19. januarja. Naš tisk, ki ga je treba širiti v vseh volilnih sedežih, je treba smatrati kot najvažnejše orodje za razgovor z družinami, z volivcem za podrobno delo.

Vse to zadržuje uredništva, da izboljšajo vsebino listov, organizirajo sicer sestanke uredništva in se posvetujejo z bralci in raznasalci.

8. Prvi pogoj, da se bomo lahko lotili zapletenih in številnih nalog bitke, kot so politične volitve, je okrepitev partije v vseh njenih organih in ojačanje njihovega delovanja z mobilizacijo vseh članov. V razvoju politične pobude tovaršev v njihovi celici, sekciji, v njihovih aktivih in navdušenih udeležbi pri delu, se ocenjuje politična usmeritev, pristane na linijo partije, sposobnost razumevanja in uresničitve te linije v akciji.

9. Volilna kampanja zahteva močno partijo, sestavljeno iz večjega števila članov. Zato moramo pospešiti kampanjo rekrutacije za partijo in komunistično mladino s tem, da izpolnimo in razširimo načrte, ki so bili sestavljeni za rekrutacijo na čest 37. obletnice KPI. Posebno pazljivo je treba posvetiti rekrutaciji večjega števila žena za partijo.

10. Tajništvo federacije bo vodilo politično in organizacijsko volilno kampanjo. Vsaka sekcija bo morala sestaviti svoj načrt za volilno kampanjo. Zato je koristno, da se čimprej sestane sekcijski komitej, ki naj povabi tudi najbolje aktiviste. Sestanka se bo udeležil tudi član tajništva ali vodilnega komiteja federacije.

11. Če sedaj morajo začeti sekcijski komiteji s skrbno izbiro kadrov in aktivistov za razna področja delovanja (propagandisti, raznasalci tiska, člani odbora volilnega sedeža,

predstavniki liste, skrutinatorji itd.) v cilju dobre razdelitve dela in pravilne uporabe vseh sil.

12. Dne 2. februarja bo teritorialna konferenca, na kateri bo predloženo poročilo o impostaciji volilne kampanje. Potrebno je, da se sekcijski komiteji zanimajo za udeležbo na konferenci vseh tistih tovaršev, ki bodo povabljeni in da se pripravijo za diskusijo na osnovi točk, ki so bile že sporočene sekcijam.

13. Za kritje izrednih stroškov, ki so potrebni za volilno kampanjo, je bil administrativni odtok federacije pooblaščen organizirati kampanjo nabiranja prispevkov. V sekcijah naj se postavi tudi to vprašanje, proučijo naj se razne pobude, da se bomo lahko približali čim večjemu številu državljanov, ki so pripravljeni finančno podpreti našo volilno kampanjo.

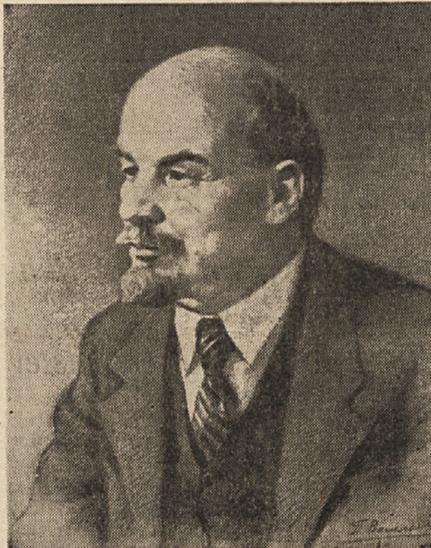
14. Federalni komitej in kontrolna komisija sta poverila tajništvo nalogu, da organizira partijske aktivne v Trstu (ki je že bil), Miljah, Dolini, na Opčinah, v Nabrežini in drugje, kjer bo tajništvo smatralo za potrebno. Aktivni služijo za mobilizacijo vse partije in da se čim bolj pripravijo za bodočo volilno bitko.

15. Federalni komitej in kontrolna komisija toplo apelirata na vse tovariše, predvsem na sekcijске komiteje, naj se z vsem svojim navdušenjem, iniciativno in sposobnostjo zavzamejo za izpolnitev nalog, ki jih postavlja volilna kampanja. Izkoristijo naj vse sile, mobilizirajo naj okrog sebe nove energije. Vedno morajo imeti v vidiku delati na podlagi političnih in organizacijskih načrtov, ki jih je treba sproti pregledati in prilagoditi potrebam, ki se bodo pojavljale v teku volilne bitke.

16. Kar se tiče naše liste kandidatur, sporočamo, da bosta federalni komitej in kontrolna komisija predložila imena v primerem trenutku, ki je predvideno po statutu partije in da bodo za mnenje vprašane tudi sekcije.

Bratske pozdrave
Federalni komitej
federalna kontrolna komisija

Pred 34 leti je umrl V. I. LENIN

21. januarja je poteklo 34 let odkar je umrl V. I. Lenin, veliki tvorca Boljševske partije in revolucije. Ob tej priliki objavljamo kratek odlomek iz Leninovega članka, ki ga je pod naslovom «Nazadnjaška Evropa in napredna Azija» objavila moskovska «Pravda» 31. (18.) maja 1913. Ta primerjava se zdi paradokсна. Kdo ne ve, da je Evropa napredna, Azija pa zaostala? Toda v besedah, ki smo jih vzeli za naslov tega članka je bridka resnica. V civilizirani in napredni Evropi z njeno sijajno razvito tehniko, z njeno bogato vsestransko kulturo in ustavnostjo, je nastopil zgodovinski trenutok, ko gospodujoča buržoazija iz strahu pred naraščajočim in čedalje močnejšim proletariatom podpira vse, kar je nazadnjaškega, odmirajočega, srednjeveškega. Odmirajoča buržoazija se povezuje z vsemi preživeli in odmirajočimi silami, da bi ohranila omanjano medno suženjstvo. V napredni Evropi komandira buržoazija, ki podpira vse, kar je nazadnjaškega. Kolikor je dandanes Evropa napredna, ni po zaslugi buržoazije, temveč kljub njej, kajti edino proletariatu čuva in širi neizprosno sovraštvo do nazadnjaštva, divjstva, privilegijev, suženjstva in poniževanja človeka po človeku. V «napredni» Evropi je napredni razred samo proletariatu. Živeča buržoazija pa je pripravljena na vsa divjstva, zverstva in zločine v obrambi propadajočega kapitalističnega suženjstva. V Aziji vsepovsod raste, se širi in krepi mogočno demokratično gibanje. V Aziji buržoazija še koraka z ljudstvom proti reakciji. Stotine milijonov ljudi se prebujajo k življenju, k luči, k svobodi. Kakšno navdušenje vzbuja to svetovno gibanje v srcih vseh zavestnih delavcev, ki vedo, da pot h kolektivizmu vodi po demokraciji! Kakšne simpatije do mlade Azije navdajajo vse poštenje demokrate! Kaj pa «napredna» Evropa? Ta Evropa ropca Kitajske in pomaga sovražnikom demokracije, sovražnikom svobode na Kitajskem!

Ob 37. obletnici ustanovitve Komunistične partije Italije

Te dni se proslavlja 37. obletnica ustanovitve Komunistične partije Italije. Tržaški komunisti proslavljamo zgodovinsko obletnico z veliko kampanjo rekrutacije, v kateri sekcije in celice teknujejo druga z drugo: proslavili jo bomo jutri dopoldne z velikim zborovanjem poslanca tovarša Giancarla Pajette v kinu «Arcobaleno» in popoldne z manifestacijo v Sv. Križu; proslavljamo obletnico s pripravljanim naše partijske organizacije za veliko volilno bitko, s populariziranjem osnutka volilnega programa KPI, ki je tudi naš program in okrog obletnice ustanovitve partije — ki se je in se bo še proslavljala v naših sekcijah, na praznikih razdelitve izkaznih in skupščinah — z začetkom velike volilne bitke. Od izida te bitke je odvisna tudi rešitev osnovnih tržaških problemov. Zato pravimo delovnim ljudem in vsem demokratom našega ozemlja: če boste na bodočih političnih volitvah volili za KPI in njen program, boste dali s tem odločilen doprinos za sivar gospodarske in socialne obnove Trsta.

ANTONIO GRAMSCI, ustanovitelj KPI

Gramsci je označil zgodovinsko stališče Komunistične partije

Proletarsko gibanje se v sedanjih fazah nagiblje k izvajanju revolucije v organiziranju materialnih stvari in fizičnih sil: značilne poteze tega ne morejo biti čustva in strasti, ki so razširjene med množicami in podpirajo njihovo voljo; značilne poteze proletarske revolucije se lahko počujejo samo v partiji delavskega razreda, v Komunistični partiji, ki obstaja in se razvija, ker je disciplinirana organizacija volje za ustanovitev države, volje za proletarsko sistemizacijo ureditve obstoječih fizičnih sil in za postavitev temeljev ljudske volje...

Kakšno silo razširitev bomo lahko dobila čustva delavca, ki sklonjen nad strojem ponavlja skozi osem ur vsak dan svojo profesionalno kretnjo, ki je monotona kot prebranje zaprtega kroga rožnega venca — ko bomo postal «dominator», ko bo postal mera socialnih vrednot? Ali ni čudež že samo dejstvo, da je delavec sploh še sposoben misliti, čeprav mora delati ne da bi vedel kako in zakaj je ta njegova praktična dejavnost? Čudež delavca, ki si dnevno pridobiva svojo duševno avtonomijo in svojo svobodo graditve po svojih idejah, borec se proti utrujenosti, dolgočasju in monotonski kretnji, ki se nagiblje k mehanizaciji in torej

unicenju notranjega življenja, ta čudež se organizira Komunistični partiji v borbe in revolucionarne usribe, ki se izražajo v Komunistični partiji...

Uničenje notranjega življenja, ta čudež se organizira Komunistični partiji v borbe in revolucionarne usribe, ki se izražajo v Komunistični partiji...

»Vse žene bi se morale vpisati v partijo, ker je naša pot samo ena - pot KP»

Objavljamo članek tovarišice Vere Žušek-Waldstein, v katerem govori o pomenu pridobivanja novih članov za partijo, predvsem pa o dragocenih izkušnjah, ki si jih je nabrala, ko je v Ricmanjih in Logu skupaj s tovarišico Maričo Pescatori v nekaj urah vpisala v partijo 16 žena.

♦ Nekaj zanimivih izjav in izkušenj iz rekrutacije v Ricmanjih in Logu

Izkušnje omenjenih tovarišic, kot tudi nekatere izjave žena, ki so pristopile rade volje v naše vrste, so najboljši dokaz, da trditve o obstoju širokih možnosti za pridobitev novih članov, ni prazna, propagandistična fraza, marveč konkretno dejstvo. Zato naj bo uspešno delo, ki sta ga tovarišici opravili v Ricmanjih in Logu vzpodbuda in kot vzgled vsem tovarišem, so posebno tistim, ki se vedno trudijo, da v njihovem kraju ni mogoče vpisati v partijo nobene ga člana.

Prav sedaj, ko proslavljamo 37. obletnico obstoja Komunistične partije Italije, hočemo mi Slovenci praznovati s tem, da številčno okrepimo našo avtonomno federacijo, ki je v sklopu KPI. S tem hočemo dokazati, da smo ponosni, ker smo aktivni člani partije italijanskega delovnega ljudstva, partije, ki se je vedno borila za demokracijo, mir in enakopravnost. Ponosni smo, kot člani KPI, ker smo gotovi, da bo še nadalje branila in se borila za naše narodne pravice.

Okrepiti v tem trenutku našo partijo, pomeni oborožiti se za bodočo borbo, ki jih bomo vodili na volilnem področju. Letos hodo imeli upravne in politične volitve. Na ta dogodek se pripravljajo vsa krajevna in svetovna reakcija; pripravljajo se vsi naši sovražniki, slovenski in italijanski. V vsaki borbi so se te sile vedno združile za svoj skupen cilj, to je borbo proti komunizmu, proti delovnemu sloju, proti Italijanom in Slovincem. Najboljši odgovor bomo dali tem sovražnim silam s tem, da bomo branili in volili za Komunistično partijo, zaščitnico naših političnih, socialnih in narodnih pravic.

Tiste, ki hočejo postavljati v dvom doslednost KPI v obrambi naših narodnih pravic in s tem dejansko potvarjajo zgodovinsko resnico, vabimo najvprašajo za mnenje po slovenskih vaseh; naj gredo med naše ljudstvo in samo na ta način se bodo lahko prepričali, da je KP za nas Slovence najdoslednejši branitelj in čuvar naših narodnih pravic.

Vse žene, ki smo jih vprašale za vpis v partijo, so se nasmešile in nas vprašale: «Ali sem

Obračun upravnega delovanja sekcij

SEKCIJE	Kampanja prispevkov za VI. kongres		Prispevki v Mesecu komunističnega tiska		Kampanja podporne znamke 1957		ČLANARINA 1957*		Kampanja podporne znamke 1958*	
	Cilji	Nabrano	Cilji	Nabrano	Cilji	Nabrano	Odstotek plačane članarine	Povprečni znesek plačane članarine	Cilji	Nabrano
Sv. Vid	50.000	54.056	70.000	70.580	35.000	16.500	45	66	35.000	
Curiel	50.000	81.500	180.000	213.334	70.000	44.550	71	149	70.000	71.500
Pratolongo	50.000	33.855	50.000	29.930	30.000	10.700	44	73	30.000	
Barriera	100.000	100.008	100.000	100.335	28.000	22.000	61	65	30.000	32.000
Tomazič	60.000	55.530	80.000	72.545	30.000	34.900	54	76	35.000	36.000
Sv. Jakob	70.000	142.250	120.000	134.015	40.000	34.200	76	65	40.000	41.000
Pončana	60.000	50.230	80.000	96.642	15.000	18.300	87	73	15.000	10.000
Magdalena	50.000	50.000	70.000	70.002	20.000	19.200	66	65	20.000	
Škedenj	80.000	109.440	110.000	112.955	5.000	10.700	53	74	25.000	
Sv. Ana	40.000	41.420	55.000	82.860	18.000	17.600	76	91	20.000	9.000
Kolonkovec	40.000	43.225	50.000	57.030	13.000	8.900	81	73	15.000	12.000
Sv. Ivan - Podlonjer	50.000	38.920	55.000	77.375	20.000	18.500	50	78	20.000	16.500
Sv. Alojz	30.000	35.285	40.000	42.707	7.000	7.000	84	82	7.000	9.700
Lonjer					2.000		79	93	2.000	
Greta	30.000	13.292	30.000	19.255	6.000	240	13	70	6.000	
Rojan	20.000	36.873	25.000	30.475	7.000	1.600	71	60	8.000	4.000
Barkovlje	30.000	21.070	30.000	34.230	6.000	2.400	37	82	6.000	
Prosek	20.000		20.000	8.125	5.000		80	66	6.000	
Sv. Križ	100.000	13.600	60.000	34.080	20.000		60	66	6.000	
Opčine	30.000	8.450	40.000	60.850	8.000	4.100	63	71	20.000	
Repentabor	2.000		3.000	3.300	1.000		84	82	7.000	
Trebeče	10.000	18.750	15.000	16.120	6.000		78	81	6.000	4.500
Šmrežina					7.000			26		
Sempolaj	10.000	8.750	30.000	8.925	3.000				7.000	
Devin					3.000				2.000	
Zgonik	7.000	3.000	10.000	5.625	5.000				4.000	
Dolina					4.000		82	77	4.000	
Boljunc					2.500		93	94	2.500	
Mačkovo	20.000	3.700	40.000	36.297	1.000				1.000	
Domjo					1.500		73	62	1.500	
Milje	100.000	119.510	215.000	252.378	90.000	47.500	76	73	90.000	45.000
Sv. Marko		25.000	80.000	31.370	40.000	6.300	40	101	40.000	
Tovarna strojev		25.500	80.000	28.751	25.000	7.000	64	104	25.000	
Arzenal		10.000	50.000	7.660	20.000	2.400	72	101	20.000	
ACEGAT		59.750	60.000	62.010	30.000	17.900	83	139	30.000	
Izkušnjač nazornikov in pobud	80.000	94.471	152.000	400.539						
SKUPNO	1.194.000	1.297.427	2.000.000	2.200.100						

* Rezultati so nepopolni, ker se še pobira zastala članarina in se bo zaključilo okrog polovice februarja, medtem ko traja kampanja podporne znamke vse leto.

Pridobivati nove člane ni težko

Kampanja za pridobivanje novih članov za partijo je velikega pomena. Vsak član naše partije bi si moral zadati nalogo, da vpíše vsaj enega novega člana. To ni težko. Izkušnje so nam pokazale, da naše ljudstvo po vseh visokih cenah in ljubi Komunistično partijo. V potrditev tega naj vam povem, da sem v par urah v Ricmanjih in Logu vpisala v partijo 16 žena, ki so marsikaj dale skozi vso dobo in se niso nikoli uklonile, niti v najtežjih trenutkih naše borbe. To so žene, ki so vedno videli in vidijo v naši partiji vodnika borbe za nove uspehe. Nobena izmed teh se ni obojavljala ali postavila pridržke.

Ko smo vprašale za priletno ženo, če želi postati član KP, je odgovorila: «Vse bi se morale vpisati, ker je naša pot samo ena, pot KP. Povem vam, da sem srečna ko lahko postanem član KP. Tako sem gotova, da bo ob moji smrti moja krsta ovita v rdečo zastavo».

Nekaj druga žena nam je dejala: «V prejšnjih nevihtah smo bile vedno trdno ob strani KP kot slovenski hrasti in objubljam vam: naj pih veter ali burja, še nadalje bomo trdno vztrajale».

Vse žene, ki smo jih vprašale za vpis v partijo, so se nasmešile in nas vprašale: «Ali sem

Za vsakoga nekaj

Mati: «Poslala sem svoj sinček po kilogram jabolk, ste mi jih pa dali le tri čelovci»
Trgovci: «Moja tehtnica točna. Ali ste poskusili, dr. gospa, tehtati vsaega sina?»

♦♦♦

«Kako pa vi imenujete stvar?» vpraša gost natakca: «Je-li to čaj ali kava? Ima reč okus po petroleju».
«Če diši po petroleju, ste vori uslužni natakca, ste vam jamčim, da je kava... raj namreč diši po pomlaju»

♦♦♦

V pisarno glavnega urednika nekoga ameriškega lista prišla razburjena tajnica in začela: «Ravnokar je Chicago poročil, da je bil na smrt obsodjen razbojnik Sexton z zadnjem nauku pomilosten. Mi pa objlamo jutri na celi strani član o njegovih poslednjih trenutkih v elektrini stolici. Strani natisnana».

♦♦♦

Urednik se za trenutek misli, nato pa odgovori: «Kaj se pa razburjate? Na strani bomo objavili vest: »Bojnik Sexton pomilosten, tajne na tretji strani, kaj bomo zgodilo v nasprotnem meru».

♦♦♦

Mati pregleduje z malim nezkom album fotografij, pri neki sliki vpraša: «Ali kdo je ta mladi mož z bujno lasmi, malimi brčicami in brade?»

«Ne vem», odgovori Janča: «Pa to je tvoj oče, sinček».

«A tako», se začudi, Janča: «Kdo pa je potem plešasti mož z brado in velikimi brki, ki vi z nami?»

Vera Žušek-Waldstein

KULTURA IN ZNANOST

Izkušnje izobraževanja odraslih v Sovjetski zvezi

Priloge znanega ameriškega profesorja Libbyja, da vladna Sovjetska zveza ogromne napore v to, da usposobi veliko število znanstvenikov in inženirjev in da se to logično kaže tudi v znanstvenih uspehih in v splošnem napredku države, je nedvomno resnična. Te napore ilustrirajo tudi naslednji podatki: medtem ko v Združenih državah Amerike usposobijo letno 238 inženirjev na 1 milijon prebivalstva, naraste to število v Sovjetski zvezi na 515. Čeprav je Sovjetska zveza po številu prebivalstva le za eno tretjino večja od Združenih držav Amerike, ima gotovo trikrat več inženirjev. Zahvalno delo v Sovjetski zvezi tudi višje cenijo, skupnost mu daje višje priznanje in ga materialno bolje stimulira in to usmerja mlade ljudi, da se odločijo za ta poklice. Uspehi tega prizadevanja danes zaprečajo ves svet in vzbujajo zaskrbljenost pri mnogih ljudeh na Zahodu, ki so do sedaj podedovali ustvarjalno moč in sposobnost sovjetske znanosti.

Skrb za stalno rast in izobraževanje strokovnih in znanstvenih kadrov pa ni dala uspehov le v nesluhtnih dosežkih sovjetske znanosti, ampak jih razvijemo na vsakem koraku v industriji in kmetijstvu. Nagel razvoj industrije, uvedba mehanizacije

v teh večernih šolah študira tisoče zaposlenih delavcev in nameščencev, ki doslej iz kakršnih koli vzrokov niso mogli dokončati redne šole ali pa si žele povišati svoje strokovno znanje. Organizacijska struktura, učni načrti in programi teh šol so v glavnem isti kot v rednih letnikih ali v študiju v šolah za delavce nekoliko dolgotrajnejši. Najbolj razširjene šole za odrasle v podjetjih so sedemletne. Te obiskujejo vsi tisti delavci, ki nimajo osnovne predizobrazbe, pa želijo nadaljevati študij na desletletni, na tehnikumu ali na inštitutu. Po končani sedemletni delavci lahko nadaljuje študij v večerni desletletni ali tehnikumu, kjer traja izredni študij štiri leta, redni pa tri. Kdor je dokončal desletko, lahko prestopi v četrtletni letnik ali v prvi letnik inštituta univerze, kjer traja študij za izredne slušatelje šest let. Prehod na inštitut je možen tudi po končanem tehnikumu.

Vse šole za izredne slušatelje vzdržuje država iz svojega proračuna. Prosvetne oblasti izdajajo programe, učbenike in odredbe predavateljem, ki po posameznih podjetjih vodijo tečaj. V inštitutih za pomoč pri individualnem študiju. Uprave podjetij so dolžne tem šolam preskrbeti prostore ter dajati

izobraževanje delavcev narku je hiter razvoj tehnike, ki podjetja prisiljuje, da sama vzgoje kader za svoje potrebe.

Vzporedno z večernimi šolami organizirajo v vseh podjetjih tudi redne strokovne tečaje, ki trajajo od enega leta do dveh (po težini posla), v katerih se mladi delavci usposabljujejo za delo na delovnem mestu. Šele izpit po opravljenem tečaju da delavcu določeno kvalifikacijo, po kateri se mu potem določi višina prejemkov.

Na ta način ima sleherni delavec neomejeno možnost stalno izpolnjevat znanje in dosežati najvišje kvalifikacije. Iz vrst najboljših delavcev raste kader visokih strokovnjakov in znanstvenikov, ki presenečajo svet s svojimi uspehi in uspešno spreminjajo svojo državo v visoko razvito industrijsko državo.

TILKA BLAHA
(iz glasila «Sodobna pota» št. 10.)

Priprave za svetovno razstavo v Bruslju

V Bruslju bo letos od 17. aprila do 31. oktobra velika svetovna razstava, katere se bo udeležilo 51 držav. Razstavišni prostor obsega okrog dva milijona kvadratnih metrov prostora in na njem razne države in Belgija sama, že s svojo naglo gradnjo svoje velike in moderne paviljone.

Nekateri paviljoni so že skoraj dograjeni in med največjimi sta paviljona Sovjetske zveze in ZDA. Francoski paviljon se je pri gradnji porušil in kot poročajo, je pri tem nekaj delavcev žele izgubilo življenje.

Kakšna presenečenja pripravljajo velesile?

Jugoslovanski paviljon bo tudi kmalu dokončan.

Sirijo se govoric, da vsaka od večjih držav pripravila za to priliko tudi posebna presenečenja, o katerih se pa še nič točnega ne ve. Pravijo le, da bo Sovjetska zveza pripeljala na razstavo sputnika v naravni velikosti in da ga bo baje izstrelila na razstavnem prostoru. Res ne vemo koliko je pri tem resnice. Amerikanci pa bodo baje postavili v središču svoje paviljona orjaško televizijsko anteno, ki bo obiskovalcem svetovne razstave prenašala televizijske sprede iz ZDA.

Na skupnem razstavnem prostoru bo mogočen stolp «Atomij», visok 110 m. Predstavljal bo deset atomov molekule jekla, povečanih 186 milijardkrat. Zgrajen bo iz kristala in v njem bo kolektivna razstava o mirnodobni uporabi atomske energije. Zanimiv bo tudi stolp «Eternit», zgrajen v obliki spirale, ki bo razkošno razsvetljen.

Računajo, da bo razstavo obiskalo okrog 35 milijonov ljudi ali 175.000 dnevno. Zaradi tega so morali poskrbeti za primerno prenočišča in restavracije. Razen brez stebra zasebnih stanovanj, ki so jih spremenili v prenočišča za turist, so zgradili ogromen hotel, ki bo lahko sprejel 39.000 gostov; na razpolago bo tudi velikianski prostor za taborenje več kot 50.000 ljudi ter primerni prostori za parkiranje avtomobilov. Dva kilometra od razstave so tudi postavili naselje montažnih hišic z najmodernejšim komfortom in obdano z igrišči. Tu bo prostora za 5.000 ljudi.

Ravno tako so vse ceste in dohode razširili ter jih prilagodili potrebam povečane prometa.

Dve odpravi na južnem tečaju

Angleška polarna odprava pod vodstvom znanstvenika dr. Fuchsa je prispela v ponedeljek jutraj na južni tečaj. Ekspedicija je morala prehoditi 900 milj in je za to uporabila 56 dni. Na južnem tečaju je dr. Fuchs čestital vodja novezeleandske odprave Hillary, ki je pred tedni dosegel južni tečaj v druge strani. Zlaj hosta obe ekspediciji skupaj hodili v smeri od koder je prišel Hillary se kakih 1200 milj. Tako bo Fuchs prvi človek, ki je prehodil vso Antarktiko.

Kratka zgodba o Harryju Belafonte "kralju calypsa"

V večkrat slišimo in beremo o negativnih pojavih v sodobni ameriški družbi, v kateri imajo zlasti na mladino kvaren vpliv razni pojavi idolor, ki jih mlad Američan vidi v kakem pevcu ali filmskem igralcu.

Ti pojavi se danes v Ameriki kar vrste in mladina se zdaj navdušuje za enega, čez nekaj časa pa prestopi prag trenutne slave že drugi. Tako je bilo za Marlon Brando, Jamesa Deana, Elvisa Presleyja, Yul Brynnerja in sedaj je še nekaj časa na vrsti popularni črnski pevec Harry Belafonte. Belafonte je več časa navdušuje ameriško publiko z novim plesom «calypsom», ki vse dalje spravlja v pozabo «rock and roll» in še dosega evropska tla.

Harry Belafonte ni bil mnogo časa znan v Evropi, spominjamo se ga le lahko iz filmov «Carmen Jones» in «Otok sonca». Pri ameriški publiku pa slavi Belafonte kot interpret calypsa. Izvor besede calypso ne zna nihče pravilno razložiti; ritem izhaja iz otočja Trinidad ter je prišel prav prek Belafonteja v ZDA, glasba pa pripada folklori Zapadne Indije. Prvotno so se posluževali tega ritma črnski sinjini, da so si izmenjali sporočila in sicer v petju mešanega narečja, ki je zmes afriškega, francoskega in španskega jezika. Angleži so skušali prvotno zatreti calypso, a jim to ni uspelo. Calypso je nadalje navduševal črnsko sužnje na delovnih poljih in v tako zvanih «bambuco-barabets», satorih pokritih s palmovimi vejami, kjer je vladal ples in alkohol.

Tudi v filmski karieri ima Belafonte uspeh, saj je podpisal več pogodb za snemanje. Zdi se pa, da je njegova najboljša interpretacija v filmu «Otok sonca», ki obravnava delikatno problem plemenskih odnosov. V filmu igra namreč vlogo 30-letnega črnca v katerega se zaljubi belka. Film so vrtili na otokih

Izvor calypsa

Kot že omenjeno, je calypso prišel v ZDA iz Trinidada. Za izvajanje njegove glasbe v originalu so potrebni dokaj nenavadni instrumenti: bobni, kitara brez strun, opremljene nameste teh z nekakimi železnimi vilicami, banjo, xilofon in zvonci; lavajale calypsa tudi ni glavno, da ima pesnik talent, mora pa znati dobro improvizirati in dati glasbi pravičen ritem.

Čeprav je Belafonte rojen v New Yorku, izhaja njegova rodovina iz Martinica in sam je preživel več let na otoku Jamaika v Srednji Ameriki. Pri sedemnajstih letih se je vpisal kot prostovoljec v ameriško mornarico, po končani vojni pa je vstopil v znano ameriško ustanovo «Gi-Bill of rights», kjer imajo bivši borci možnost izobrazbe na državne stroške. Ta ustanova je dala Belafontu tudi možnost nadaljnega študija na akademiji za igralsko umetnost, kjer so je šolal skupno z igralcem Marlon Brandom. Nedvomno je imel Belafonte s sebi precej igralskega talenta, katerega pa kot črnc ni mogli izkoristiti. Ni mu preostalo drugega, kot da se poda v nočne lokale, kjer je za majhen denar

S filmom «Otok sonca» je Harry Belafonte silno razdražil ameriške rasiste; film namreč prikazuje ljubezensko zgodbo črnca in bele žene. Glavno žensko vlogo je v filmu igrala Joan Fontaine.

pel jazz melodije ter se tako bomo preživel. Nekaj časa je bil brezposeln, kljub vsemu pa je prišel s študijem ljudske glasbe, predvsem črnske, starih popularnih napevov prvih evropskih priseljencev in tudi znanih ritmov svojih prednikov in s tem prišel do ritma in melodije calypsa, ki mu danes prinaša denar in slavo.

Kot njegovim prednikom, tudi Belafontu ni znano koliko časa mu bo uspelo obdržati sedanjo slavo; sam pa ve, da mu to ne bo uspelo dolgo, zato pa skuša od nje doseči čimveč dobička in v ta namen dela neumorno.

Ameriško časopisje ga hvali in ocenjuje za najboljšega pevca naših dni, ameriška mladina se vrtil ob zvokih in ritmu calypsa — vse v vduhu in na način, ki po bistvu ne predstavlja nič novega.

Otvoritev razstave slovenske umetnosti v Pistoii

Prejšno nedeljo so v Pistoii odprli razstavo slovenske sodobne umetnosti. Otvoritvene svečanosti so se udeležile poleg jugoslovanske veleposlanika v Rimu dr. Darka Černeja, ki je razstavo uradno otvoril, številne osebnosti iz italijanskega političnega in kulturnega življenja, konzularne osebnosti ter predstavniki ljubljanske Moderne galerije. Prisoten je bil tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Mitja Vošnjak.

Razstava, ki je že prve dni vzbudila veliko zanimanje priseljencev in domačih, je bila odprta v sredo, 15. januarja. Razstava je bila odprta v sredo, 15. januarja. Razstava je bila odprta v sredo, 15. januarja.

Omenimo naj še, da so bili jugoslovanski predstavniki družni dan gostje naše partije, PSI in CGIL. Tovariši so jim predstavlili par zanimivih obiskov, na katerih so imeli priliko spoznati življenje italijanskega ljudstva.

Umetno ustvarjanje življenja

Moskovski dopisnik lista «Bal timore Suna» je sporočil, da bodo sovjetski znanstveniki skušali umetno ustvariti življenje. S sputnikom bodo namreč poslali v vesolje temeljno snov živčevja materije in jo izpostavili bombardiranju s kozmičnimi žarki. To bombardiranje bi moralo povzročiti enake organske spremembe, ki so ustvarile življenje na zemlji pred milijoni let.

Sovjetski časopisi pa sporočajo, da bodo v Sovjetski zvezi v kratkem izstrelili umetne satelite, od katerih se bodo med letom lahko odločile oklepne kabine in se potem spustile na zemljo v določenem kraju. Nekateri umetni sateliti pa se bodo lahko tudi sami spustili varno na zemljo skupaj z vsemi napravami in potniki.

Atom "C14" ograža obstoj človeštva

Dne 13. januarja t. l. je prof. Linus Pauling izročil generalnemu tajniku OZN Hammarströmu resolucijo s podpisom 9235 znanstvenikov, ki zahtevajo takojšnje ukinitve jedrskih poskusov, zaradi nadvse resne nevarnosti, ki jih za človeštvo predstavlja povečanje radioaktivnosti. Podpisniki resolucije predstavljajo 44 dežel, od ZDA do Sovjetske zveze in med njimi je 37 Nobelovih nagradencev.

Zahteva po prepovedi atomskih poskusov tolikšnega števila resnih in vsega spoštovanja vrednih znanstvenikov je prav gotovo upravičena, kajti nihče ne more bolje od njih poznati stvarni položaj in posledice, ki bi se mogle nastati z neprestanim povečevanjem radioaktivnosti v ozračju. Zaradi tega je dobro, da se tudi preprosti človek skuša pozanimati in vsaj v glavnih obrisih spoznati nove ugotovitve znanosti, ki se ga od blizu tičejo. Nevarnosti so različne, in med njimi gotovo ni zadnja nevarnost, ki jo predstavlja «C14», in s katerimi želimo v kratkem seznaniti naše bralce.

Učinki kozmičnega izžarevanja

Ogljik C14 (to je tisti, ki je sestavljen iz 6 protonov in 8 nevtronov) se torej pretvarja v N14 (dušik 14: 7 protonov in 7 nevtronov) toda to pretvarjanje traja zelo dolgo časa. Vendar pa so znanstveniki ugotovili, da bi atomi C14 že izgovorili iz zraka, če se ne bi ustvarjali novi, in sicer zaradi kozmičnega žarčenja, ki prispeva k nastajanju novih C14. Ker je pa kozmično žarčenje enakomerno in se leta dolgo ne spremeni, je tudi nastajanje C14 minimalno in ostaja v naravnih mejah.

Znanstvenika Rafter in Ferguson, člana zavoda za znanstvena in tehnična raziskovanja

- 9235 znanstvenikov zahteva prenehanje atomskih poskusov
- Poročilo Svetovnega odbora za javno zdravstvo

bro ne sklada, zaradi tega niso trajna in prej ali slej se en nevtron spremeni v proton in tako nastane jedro, sestavljeno iz 7 protonov in 7 nevtronov; tedaj nimamo več opravka z ogljikom, marveč z dušikom. Tako se ti elementi pretvorijo iz enega v drugega in s tem spreminjajo tudi svoja kemijska svojstva.

Ta spreminjanja pa vedno spremljajo izžarevanja, ki so zelo škodljiva za človeški organizem. Dokler se pretvarjajo posamezni atomi, je to skorajda neopazno, toda če se njihovo število pomnoži, tedaj nastane nevarnost nadvse resnih posledic za človeštvo.

Ker je po naravnih poteh nemogoče, da bi se število C14 tako povečalo, sta znanstvenika z gotovostjo ugotovila, da je ta pojav povezan z eksplozijami atomskih bomb, ki so v ozračju povzročile radioaktivne učinkle, katerih bil sicer ne bilo. Drugih razlogov za to nevarno naraščanje C14 tudi po ugotovitvah drugih znanstvenikov ni.

Medtem je tudi Svetovna organizacija za javno zdravstvo predložila posebno poročilo o škrajno škodljivih vplivih jedrskih izžarevanj na človeški organizem, zlasti na zapadne žlezde. Zaradi tega je tem bolj razumljivo zaskrbljenost predstavnikov znanosti in vsega človeštva in tem bolj upravičena odločna borba, da se jedrsk eksplozije prenehajo.

K izobraževanju odraslih prispevajo tudi kulturni domovi, ki jih ima skoro vsaka tovarna in ki so prava središča za učenje in razvedrilo, kot je kulturni dom tovarne Džerdžinski v Stalingradu, ki ga prikazuje naša slika.

5. avgusta

Četver naših fantov je že v bolnici. Peter, ki ga seveda sedaj imenujemo Pjotr, neprestano pozveduje po telefonu o njihovem zdravju. V zadnjem nadstropju smo vsi že popolnoma udomačeni... Dežurna nas kliče po imenu, ima namreč dober spomin Slovensčina. Nam čudovito pomaga, zato smo večkrat v službi tolmara. Ob prostem času si polnimo kofčke s cigaretami in razno drobnarijo. V drugem nadstropju je bar in tobakarna, ki nas zalagata.

Vstajati zjutraj s postelje je grozna stvar. Spimo zelo malo, le dobra hrana nas drži pokone.

Smu brez vsakršnih skrbi. Edino skrb imamo zjutraj, ko si je treba izbrati listke za predstave in ko mislimo, ali nas bo ta večer čakalo dekle, ki smo ji določili sestanek. Torej, nič ubijanja živcev.

To pot nas gre večina na srečanje z belorusko delegacijo. Avtobus nas pripelje do kluba neke kemične tovarne. Imamo res lep sprejem: množica, cvetje, godba, aplavzi... V tem klubu imajo delavci res prijetno zatiščico za razvedrilo po delu. Tu je kinodelalnice, plesna dvorana, bar, čitalnica, kadilna soba in polno sob za razne odseke kulturnega in športnega delovanja. Začasno je tu nastajena beloruska delegacija. Prirejane nam je zakuska in ples. V dvorani slede potem govori, izmenjava daril, med katere je prišla v poštev zastava miru, delo deklet «kedenjskega krožka, kulturni povelj. Pevski zbor in baleti nas seveda posebno navdušijo. Seznanim se z mladim delavcem, komunistom iz Minska, in z njim se prisrčno razgovarjava... Loečitev je težka, a kaj ko čas tako hitro mine. V avtobusu vedno pojemo in mahamo z rokami mimoidočim.

Na zvečer postaji avtobusa 82 me čaka Nina Filipovna. Nas cilj je seveda park Gorki.

Moskva ima polno parkov, ki jih tu imenujejo «parki kulture in poezije». Osemnajst jih je. Značilno za te parke je to, da se v njih nahaja vse, kar je potrebno človeškemu razvedrilo: od kinodvoran in gostiln pa do športnih igrišč in cirkusa. Kdor hoče priti tуди, mora kupiti vstopnico in to daje mestnemu svetju letno približno 10 milijonov rubljev. Parki so nekaj krasnega, zlasti v nočni razsvetljavi. Tu je mnogo cvetja, vse je skrbno negovano. V Gorkega parku je ob vhodu velika Leninova slika iz samega cvetja. Veliko je tudi lepih vodnjakov in majhnih jezer. Kvečer goje v parke na tisoče mešanov. Navada je, da fanje kupijo dekletom šop cvetja, zato je pred vhomom, podobnem Titovemu slavoloku, mnogo cvetličark... Najbolj znani parki so: Centralni park Gorki, Sokolniki, park Rdeče armade, Izmajilovo itd. Ko se

Drago Sedmak: Od Križa do Moskve (Vtisi udeleženca Moskovskega festivala)

opolnoči vračam z Nino, podere na Krimskem mostu avto nekega pešca. Prizor se mi zatane v spomin in o tem potem celo sanjam...

6. avgusta

Silvano se je vrnil iz bolnice, odpeljali so pa Ugota. Eden pride drugi gre. Azijska influenca se neverjetno širi, od azijskih delegacij pa ni nihče bolan. Zjutraj nam Pjotr sporoči:

«Kdor bo zadnje dneve bolan ali bo zaradi boleznih preveč opešal, se bo vrnil domov z ladjo iz Odese.»

To bi bilo res lepo potovanje! Saj si potem ogledamo polovico sveta. Sedaj bi bil zadnje dneve vsakdo rad bolan. A kdor si želi mrlice je nalahč do dobi.

Vsako jutro prelistamo naš časopis «Festival», ki prinaša vesti in fotografije prejšnjega dne. «Morda sem tudi jaz notri,» reče vsakdo. V hotelski veži je na steno prilepljen stencas s sporočili našega glavnega stana. Tu je naše zbirališče in vedno pravi dirndaj. Jaz in Doro si ogledava dnevni spored. Vse je zanimivo, težko je izbrati. Pohitiva k avtobusu, ki pelje na srečanje z albansko delegacijo. Vtisi so vedno isti, vredno omembe pa je to, da je Doro zapel slovensko narodno, ki je Albance navdušila.

Kosilo je za nas vedno prvenstvene važnosti. Kuharice vjudno kažejo na jedi, ki jih hočemo izbrati. Jaz pa se opogumim z besedami:

«Pažalosta, sup, mjsa, kartoski, kurico...» na ostalo pa počakam s prstom.

Za današnji večer je na sporedu samo eno: manifestacija za mir in prijateljstvo, katere se moramo vsi udeležiti. Vse drugo je odpovedano. Dolge kolone avtobusov brzijo proti središču Moskve. Potem korakamo in pojemo po ulicah do Velikega trga.

Več stotisočglatva množica je zbrana tu. Zarometi osvetljuje vse prostrani trg. Tam daleč pred odrom gorijo bakle. Pred mikrofonom govori mlada Japonka; njeni starši so

umrli pod atomsko bombo... Na belem platnu se odvijta film o vojnih grozotah. Govorijo predstavniki mladine premaganih in zmagovitih narodov v zadnji vojni: nikdar več vojne! To je en sam klic, vsem razumljiv.

Doro in jaz se pogovarjva z dvema mladeničema. Oba sta varila v neki tovarni. Pogovor se suče okoli te stroke in ker je tudi Doro varilec v ladjedelnici se ubijamo z iskanjem besed, kot parnik, plosev, plin, jeklo itd. Malo z rokami, z usti in s svinčnikom, pa se dobro razumemo. Predstavitva nam svoji deklet. Spremljajo nas do avtobusov. Sklenili smo trdno spoznanje in prijateljstvo...

7. avgusta

Danes se odpeljem na ogled tovarne električnih delov «Zavod ATE-1». Sprejme nas ravnatelj in nekaj inženirjev.

Ogledujemo si nekatere električne dele. Jaz seveda ne razumem nič. Ravnatelj pa po posameznih vprašanjih nadaljuje:

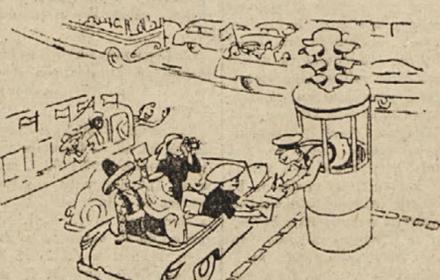
«Tovarna ima poljo dečji dom in pionirsko igrišče; vse zunaj mesta. Imamo volno organizacijo: sindikate, partijo, komosol, športno in kulturno društvo s svojimi odseki za lovec, ribiče itd. Knjižnico s 26.000 knjigami redno poseca okrog 2.500 delavcev. Tudi svoj klub ima naša tovarna in svoj sanatorij v Ukrajini.

Kosilo se začne ob 11. uri. Počitnice trajajo od 12 do 30 dni z ozirom na zdrave ali nezdrave oddelke. Delovno normo določijo delavci na skupnem zborovanju. Ravnatelj imenuje pristojno ministrstvo...»

Potem si ogledamo posamezne oddelke. Tovarna ni nova in nekateri stroji so še stari. Po zidovih so na stencah podatki o državnem planu, slike Lenina in Stalina ter sedanjih sovjetskih voditeljev in še gesla. V neki dvorani so nam priredili zakusno. Odidemo ob petju Internacionalne.

Zunaj dežuje...

(Dolge prihodnjič)

Vse, Moskovčane in udeležence festivala, je že od prvega dne zajela mrzlica zbiranja avto- grafov. Izjema niso bili niti simpatični moskovski stražniki.

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Načrti za gradnjo slovenske gimnazije so že odobreni

- **Predsednik pokrajinskega sveta o letošnjem proračunu**
- **Ravnateljstvo CRDA se hoče maščevati nad 11 delavci**
- **Intervencije komunističnih svetovalcev**

V ponedeljek se je sestel tržaški pokrajinski svet, na katerem je predsednik prof. Gregoretti poročal o letošnjem pokrajinskem proračunu, ki ga bodo podrobneje obravnavali na bodočih sejah. Letošnji pokrajinski proračun predvideva 1.453.537.000 lir dohodkov in 2.133.537.000 lir stroškov, kar pomeni da bežezi 680 milijonov primanjkljaja, ki ga bo kril vladni komisariat.

Prof. Gregoretti je v svojem poročilu poudaril, da je letošnji primanjkljaj kljub večjim izdatkom manjši od lanskega. Do tega je prišlo, ker ima pokrajina letos večje dohodke in je soudeležena pri raznih državnih dohodkih. Pokrajinska uprava je še vedno v velikih finančnih težavah in se bo lahko finančno osamosvojila le ko bo ustanovljena država, v kateri bo imela pokrajina gospodarsko in finančno avtonomijo. Prof. Gregoretti je med drugim poudaril, da je letošnji proračun uporabila svoje sredstva predvsem v socialne namene, pri čemer bo največ stroškov zahtevala umolnolica pri Sv. Ivanu.

Glede 300 odst. dodatnega davka na zemljišča in kmetijske dohodke je dejal, da se jim je hotela pokrajina izogniti, toda nadzorna oblast ji je vsilila ta davek. Zato bodo po dohodke iz tega davka uporabili za pomoč kmetijstvu.

Prof. Gregoretti je tudi potrdil, da je letošnji proračun, ki jih je vladni komisariat dodelil v okviru gospodarskega načrta in katere bodo uporabili za gradnjo novega šolskega središča za slovenske višje srednje šole, za katero so načrti že pripravljene in odobreni. Šola bodo začeli predvidoma graditi že letos.

Na seji je tudi predsednik obvestil svetovalce, da je prejel odgovor finančnega ministra na resolucijo pokrajinskega sveta s predlogom, da se omili davčni pritisk z ozirom na težko go podersko stanje v tržaški pokrajini. Minister je sporočil, da prihajajo prejele predloge, glede nedavne intervencije tov. Tomizza v obrambo 11 suspendiranih delavcev ladjedelnice Sv. Marka je predsednik interveniral pri ravnateljstvu CRDA, ki je odgovorilo, da je delavce pripravilo sodišču in si pridruži vse pravice odločitve glede suspenzije. Ravnateljstvo CRDA se hoče torej maščevati nad delavci za dogodke, ki jih je samo izzvalo, ko je otroklo izplačilo iz zasluženih mezd.

Med vprašanji, ki so jih postavili svetovalci, je tudi vprašanje tovariša JURAGA, ki se

je zanimal kdaj bo posebna komisija, ki je imela proučiti vprašanje proste cone, predložila svoje zaključke pokrajinskemu svetu.

Proučevanje traja namreč že preveč časa. Odbornik Delise je odgovoril, da bodo to vprašanje obravnavali, ko bodo prejeli dokumente o skupnem evropskem tržišču. Tov. WEISS pa je vprašal zakaj ne deluje komisija za deželno ustanovo; na to je predsednik odgovoril, da bo začela spet delovati, ko bo prejela odgovor Trgovinske zbornice, ki je bila vprašana za mnenje. Tovariš SISKOVIC je interveniral ker v sklepu o podpori 120.000 lir šolskim blagajnam ni upoštevana podpora za slovenske šole. Prof. Gregoretti je odgovoril, da šolske blagajne slovenskih šol niso predložile prošnje za podporo, kot so to storile šole, ki jim bodo podpora nakazali.

Tovariš TOMINEZ je opozoril, da okrog sto pomožnih delavcev umolnolice še vedno čakajo na izplačilo povskov, ki jim pripadajo po poenotenju plač in vprašal čemu ta zakasnitev. Odgovoril so mu, da ho zaveda v kratkem rešena. Tov. Tominez je tudi predložil resolucijo proti 50 odstotnemu povšitju prispevka za hrano, ki ga plačujejo bolniško osebje v umolnolici. O tem bodo razpravljali drugi.

Končno se je tovariš LUCHE-SI zanimal za pokojnino pokrajinskih namestencev, ki bi jih moral zavod za socialno skrbstvo izplačati po konvenciji iz leta 1926. Prejel je odgovor, da so v teku pogajanja za rešitev tega vprašanja. Tov. Lucchesi je tudi predlagal, naj se ob nagraditvi s kolajno za zasluge namestencev, ki so dovršili 25. leto svojega službovanja izplača nagradencem tudi denar-

na nagrada v višini enomesečne plače.

Na ponedeljski seji se je tudi oglasila fašistična svetovalka De Vecchi, ki je skušala v pokrajinskem svetu uprizoriti sovinitični izpad proti lepakom v slovensčini, s katerim so oblasti pozivale na nabor naše fantov. Prof. Gregoretti ji je odgovoril, da je vlada samo spoštovala svoje obveznosti, ki jih je sprejela s spomenico o sporazumu.

Dosežen sporazum za uslužbence Delavskih zadrug

Delavskih zadrugah že dolgo ni vse v redu med namestenci in vodstvom, ki je bilo — kot je splošno znano — imenovano od zgoraj in ga člani niso izvolili, kot bi po statutu zadrug imeli pravico. Zaradi ponavljajočih se odpustov, oddajanja mesne in zasnobne roke in drugih odprtih vprašanj, so se dolgo vodila pogajanja med sindikalnimi zastopniki namestencev in vodstvom zadrug. V sredo je bil končno na Urdu za delo dosežen in podpisan sporazum, ki nekoliko urejuje razmere v tej veliki zadrugi ustanovi.

Glede odpustov določa sporazum arbitražo Urada za delo, ki bo določil število odpustov; od tega bodo odbili število uslužbencev, ki se bodo prostovoljno odpovedali službi. Kdor bo prostovoljno odstopil, bo prejel poleg odpravnine 10.000 lir dodatka za vsako leto službe. Določeno je tudi minimum 50 tisoč lir za uslužbenca, ki ima vsaj tri leta službe. Za prostovoljno odpoved službe je čas do konca tega meseca.

Za mesec je bilo določeno, da bodo vsaj tri ostale še naprej pod neposredno upravo Delavskih zadrug, dočim bo vsem mesarjem zagotovljeno službeno mesto. Sindikati in vodstvo podjetja so si pridržali

Jutri, v nedeljo 26. januarja ob 17. uri bosta v počastitev 37. obletnice Komunistične partije Italije govorila v LJUDSKEM DOMU v Sv. Križu poslanec tov.

Giancarlo Pajetta in Marija Bernetič
Križani! Vaščani sosednih vasi in podeželja!
Udeležite se polnoštevno velike ljudske manifestacije v Sv. Križu!

Ali bodo pozneje bolj varni pred odpusti?

Probleme uslužbencev v glavnem skladišču so rešili tako, da bo en delavec napredoval v kategorijo uradnikov, trije težaki v kategorijo delavcev, vsakemu moškemu uslužbencu bodo priznali osebno doklado 1.500 lir, ženskam pa 1.200 lir. Doklada bo veljala pri zaračunavanju vseh pogodbenih postavk. Slugam v trgovinah, ki dobavljajo blago na dom z motornimi vozili, bodo tudi dali osebno doklado.

Sporazum predvideva tudi, da bo podjetje ohranilo delavsko menzo; vodstvo se je pa moralno obvezalo, da v prihodnjih treh letih ne bo odpustilo nobene svojega uslužbenca. To je vsekakor pozitivno, vendar je pa sklep o odpustih po razsodbi Urada za delo nepojmljiv, če upoštevamo, da je v mnogih občinah pomankanje osebja.

Kot razlog za odpuste navajajo potrebo po znižanju stroškov, toda Delavske zadrug prav gotovo ne bodo uredile

svojih finančnih težav z znižanjem osebja. Bolj pametno bi bilo, da bi voditelji podjetja posvetili svojo pozornost izboljšanju kakovosti blaga in pridobivanju novih odjemalcev z zdravdo zadrugiško politiko dobavljanja potrošnikom prvostopenjskega blaga po znižanih cenah. Kajti danes se žal tudi mnogo starih članov poslužuje v zasebnih trgovinah, ker najdejo veliko izbiro blaga po cenah, ki so pogostoma občutno nižje kot pa v Delavskih zadrugah.

Volivci zahtevajo takojšnje volitve

Prejansjo sredo je delegacija iz Sv. Ivana v spremstvu bivšega občinskega svetovalca tovariša Tonela predložila podprefektu dr. Molinarju petično s podpismi 600 volivcev, v kateri se protestira proti mučnim povskem tarif in davkov, ki si jih je izmislil prefekturni komisar na občini. Obenem se zahteva, naj se nemudoma razpiše volitve, da se Trstu povrne njegov občinski svet in da preneha komisarova uprava, ki tako brutalno posega v življenjske razmere našega mesta, katero ima v vsej srednji in severni Italiji najnižji povprečni dohodek po prebivalcu.

Tov. Tonel je izjavil, da so razlogi javnih koristi, ki jih je podprefekt Maciotta navedel v opravilo za odlaganje upravnih volitev, neupravičeni ter je protestiral proti sklepu, zaradi katerega je prebivalstvo prisiljeno živeti v takem neugodnem položaju.

Dr. Molinari je zagotovil, da bo o zahtevah in protestu obvestil komisarja Palamaro.

Obvestilo KZ in ZMP

Obveščamo vse kmete, ki so dopolnili 65. leto starosti in one, ki še niso dosegli to starostno dobo, naj se zgledajo v uradih Kmečke zveze in Zveze ml. lih posestnikov.

V kolikor prizadeti še niso napravili prošnje za pokojnino, bodo dobili v omenjenih uradih vsa pojasnila glede rešitve tega problema.

Uradi ZK in ZMP se nahajajo v Trstu, ul. Geppa 9 pr. tl. lje.

Tajništvo Kmečke zveze in Zveze ml. lih posestnikov

Uspehi praznikov razdelitve izkaznic

Kot smo zadnjič napovedali, so se v soboto vsilili trije prazniki razdelitve izkaznic (popoln. danski praznik celice, Sv. Marka je bil preložen na danes), ki so vsi zelo dobro uspeli.

V Rocolu, kjer je prinesla pozdrav federalnega komiteja tovariša Marija Bernetič, so v stopili v partijo štirje novi tovariši in 5 mladincev se je vpisalo v Zvezo komunistične mladine. Prisotni tovariši so prispevali 8.000 lir za podporno znamko.

Na prazniku sekcije Sv. Jakob, kjer je govoril tovariš Vidali, so v okviru kampanje za podporno znamko nabrali 42.000 lir in s tem presegli cilj. Dva udeležena sta zaprosila za vstop v partijo.

V Ljudskem domu (ul. Madonna 19) ob 17. uri za celico Sv. Marka, zvečer pa za sekcijo Sv. Vid.

V PD «Raubera» za sekcijo Greta.

V Ljudskem domu pri Magdalenah za sekcijo Magdalena.

ZA TEDEN DNI

Sobota, 25. - Pavel, Trpimir Nedelja, 26. - Polikarp, Vsevlad Ponedeljek, 27. - Janez, Sava Torek, 28. - Leonida, Tilen (prvi krajev) Sreda, 29. - Francišek, Radomir Četrtek, 30. - Martina, Darinka Petek, 31. - Marcela, Divna

RADIO ODDAJE

SOBOTA, 25. Radijska univerza: O zdravstvu in higijeni dela: «Zdravje in delo v kmetijski industriji» - 17. Dalmatinske pesmi - 18. Oddaja za naša mladeža: «Viljica Fontane» - 19. Sestanek s poslušalkami - 20. Sema Fayad: «Mož spraves komedija v 3 del. Igrajo člani Radijskega odra» NEDELJA: 9. Kmetijska oddaja - 10. Prenos maše iz stolnice sv. Justa - 13.30 Glasbeno po željah - 16. Slovenski zbori - 17. Richard Connell: «Najnevarnejša divjačina», dramatična zbirana zgodba. Igrajo člani Rad. odra - 20.30 Slovenski samospesvi - 20.30 Glasbeni mozaik - 22. Nedelja v športu 22.10 v svetu jazza

PONEDELJEK: 13.30 Laha glasba - 18. Schubert: Simfonija št. 8 v h-molu «Neokročena» - 18.50 Koncert baritona Marcela Ostasovega, pri klaviru Gojmir Demšar - 19.15 Radijska univerza: Kako nastane dnevniki: «Dobro in zlo» - 20.30 Sportni komentar - 20.30 Led Delibes: «Lakmé», opera v dejanjih.

TOREK: 13.30 Glasba po željah - 18.30 Pisani balončki: radijski tednik za najmlajše - 19.15 Zdravniški vedež - 20.30 Iz opreme sveta - 22. Italijansko-slovenski kulturni stiki skozi stoletja: «Sodelovanje ml. področju likovne umetnosti» - 23.30 Predava prof. Janko Jež

SREDA: 13.30 Laha melodije - 18. Matetic-Ronjgov: Rožnice - glasbene slike, zbor Slovenske filharmonije - 19.15 Sola in vzgoja: «Nehvalnost» - plačilo sveta. Predava prof. Ivan Theuerschuh - 20.30 Od melodije do melodije - 21. F. M. Dostojevski: «Stričkove sanje» - igra v 2 del. Igrajo člani Rad. odra

ČETRTEK: 13.30 Glasba po željah - 18. Hymn: Koncert v D-turu za čelo in orkester - 19.15 Znanost in tehnika: «Izvirni način pridobivanja volne» - Poroča in. Miran Pavlin - 20.30 Francoska operna glasba - 21.40 Pri domačem operni glasbi - 22. Mnenja preteklosti in sedanjosti: «Zmolčeni Prešeren» - Predava prof. Martin Jevnikar - 22.15 Koncert pianista Claudijsa Gerbitza

PETEK: 13.30 Glasba po željah - 18. Hymn: Koncert v D-turu za čelo in orkester - 19.15 Znanost in tehnika: «Izvirni način pridobivanja volne» - Poroča in. Miran Pavlin - 20.30 Od melodije do melodije - 21. F. M. Dostojevski: «Stričkove sanje» - igra v 2 del. Igrajo člani Rad. odra

Prazniki komunistične mladine

Tudi komunistična mladina, ki uspešno obnavlja izkaznice svojim članom in vsakodnevno širi svoje vrste z novimi tovariši, prireja ob svečanih razdelitvah izkaznic svoje zabavne večere.

V tem tednu, in sicer v soboto zvečer, bosta dva praznika razdelitve izkaznic ZKM: na sedežu rocolske sekcije za mladino iz Rocola in v Ljudskem domu v Sv. Križu za svetokriški mladino.

Za sredo 29. januarja je pa federalni komite ZKM sklical širši aktiv, na katerem bodo proslavili 37. obletnico ustanovitve komunistične mladinske organizacije. Po proslavi bo zasukna in razdelitev nagrad mladinskim krožkom, ki so zmagali v tekmovalstvu obnavljanja izkaznic.

ZA KMETOVALCE

Naročijo pri pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu — ulica Ghega, 6 — najmanj 10 pišček ali valilnih jaje iste pasme. Naročila se sprejemajo do vključno 15. februarja t. l.

Ob naročilu mora zainteresirani kmetovalec plačati 110 lir za vsako piščec in 50 lir za vsako valilno jajce.

Razdeljevanje piščancev in valilnih jajc se bo pričelo 15. marca t. l. po vrstnem redu naročil in vse dokler bodo vsa naročila zadostena; na vsak način pa ne preko 30. aprila t. l.

Naročila za trte sadike in sadno drevje

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvu — ulica Ghega 6/L — obvešča kmetovalce, da je pričelo sprejemati naročila za nakup trt sadik in sadnega drevja, ki bo razdeljeno spomlad.

Naročila za nakup trt sadik in sadnega drevja se sprejemajo do 1. marca t. l. Ob naročilu mora proslite vplačati na račun 10 lir za vsako trto sadiko divjako, 20 lir za vsako trto sadiko cepljenko, 50 lir za česnjevo divjako in 100 lir za vsako cepljeno drevesce.

KINO

Sobota, 25. jan.: «Picnic», barvni film cinemaskop Columbia.

Nedelja, 26. jan.: se ponovi. Ponedeljek, 27. jan.: se ponovi. Torek, 28. jan.: «Vrni se, mala moja» (Torna piccina mia).

Sreda, 29. jan.: se ponovi. Četrtek, 30. jan.: Crni zaklad (Tesoro nero); barvni film Lux.

SOBOTA, 25. jan. ob 19.30: «Prekleti dan» (Il giorno maledetto); barvni film MGM.

Nedelja, 26. jan. ob 16. uri: se ponovi.

Sreda, 29. jan. ob 19.30: «Zločinska anonimna družba» (Anonima delitti); film Warner Bros.

Občni zbor Pogrebnege društva v Bazovici

Ustanovitev Pokrajinske zveze demokratičnih občin

Z upani občin Devin-Nabrežna, Repentabor, Milje, Dolina In Zgonik so se nedavno sestali in ustanovili pripravljalni odbor za ustanovitev Pokrajinske zveze demokratičnih občin, pokrajine in manjših javnih ustanov.

Priljubljeni odbor je sklenil, da bo pokrajinski ustanovni kongres Zveze jutri, v nedeljo 26. t. m. v Trstu, na sedežu krožka «Lunigi Cacciatori» v ulici Mazzini 32.

Na kongresu so bili povabljeni vsi občinski in pokrajinski svetovalci ter svetovalci manjših javnih ustanov, ki želijo postati člani zveze, katere ima namen: a) doseči občinsko in pokrajinsko avtonomijo ter avtonomijo krajevnih ustanov v okviru ustavnih pravil in deželne ureditve; b) koordinirati smer in razvoj uprav za okrepitev njihovega delovanja; c) pomagati upravam pri njihovem tehničnem in juridičnem reševanju

Obnovitev licenc

Prefekturni komisar na tržaški občini poziva vse tiste, ki se ukvarjajo s prodajo blaga na debelo in na drobno, v trgovinah ali drugih kupijskih lokalih v tržaški občini in ki imajo trgovsko licenco, naj jo do 31. marca predložijo zupanstvu za obnovitev za leto 1958.

Licence se morajo predložiti posamično ali po zadevnih družbenih kategorijah na zupanstvu, odsek za trgovske licence ul. Rettori 2/II, soba 239.

vprašanj v njihovih odnosih z organi osrednje in periferične državne uprave.

Na jutrišnjem kongresu bo miljski župan tov. Pacco, kot pobudnik ustanovitve Zveze, kot občan o potrebi, nameni in nalogah Pokrajinske zveze demokratičnih občin. Izvolili bodo vodilni pokrajinski odbor in predsednika.

Predstavniki Pokrajinske zveze demokratičnih občin se bodo nato udeležili vsedravnega

kongresa Zveze, ki bo v Firencih v dne 31. januarja ter 1. in 2. februarja.

Menimo, da bo delovanje takšne demokratične zveze izvoljenih upraviteljev za področje koristno, kajti v okviru vsedravnih organizacij demokratičnih občin bo tudi borba za demokratično upravljanje v korist ljudstva, za spoštovanje pravic državljanov in pri nas za priznanje pravic slovenskih občanov lažja in uspešnejša.

Kdaj bo podaljšana avtobusna proga do Lonjerja?

Avtobusna proga Trst-Podlonjer-Lonjer ima dolgo zgodovino. Po številnih intervencijah tov. Tonela v občinskem svetu, da bi progo priznali za mestno in s tem pomnožili vožnje, znižali cene in dobro povežali te kraje z mestom, je bilo doseženo priznanje mestnega značaja proge in cene voznega listka so bile znižane. S tem pa še ni bilo doseženo podaljšanje proge od Podlonjerja do Lonjerja. Glavni razlog temu je bila neprimerna cesta. Za rešitev tega vprašanja sta tov. Gombac in tajnik podlonjerske Delavske zbornice tov. Kranjce svojčas posredovala pri ustanovi Selad in dosegla, da so začeli cesto urejevati.

Sedaj je cesta že dva meseca urejena, toda proge še niso podaljšali. Te dni je tov. Tonel ponovno posredoval na občini in urgiral rešitev tega vprašanja. Zagotovili so mu, da bodo zadevo rešili v najkrajšem času.

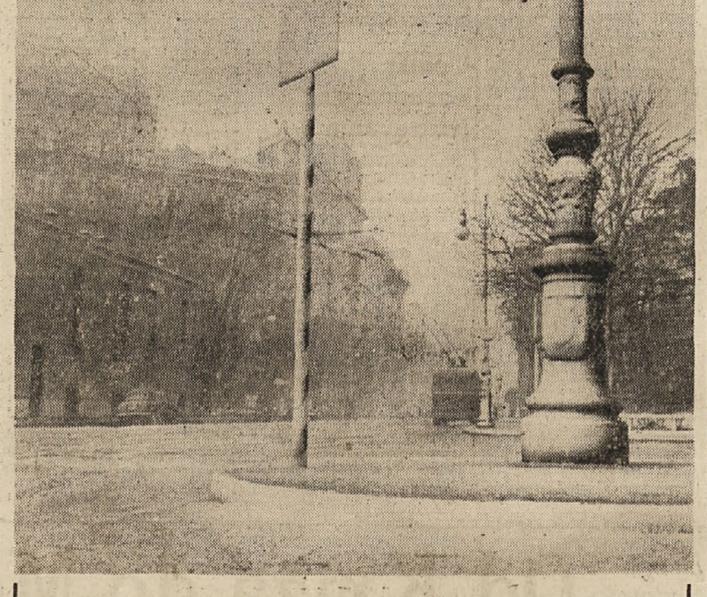
Lonjerji sedaj pričakujejo, da bo končno rešeno to vprašanje, ki je zanje tako važno; vsi koristniki pa upajo, da bo podjetje «Autovie Carishev» na domestilo stara vozila z novimi, kot je že svojčas obljubilo. Istočasno smatrajo potniki, ki se poslužujejo te proge, da bi moralo podjetje držati besede tudi glede urnika in uvesti redno vožnje vsakih 8 minut, kot do leta na občini sklenjena pogodba.

V tork se je v Trstu sestala italijansko-jugoslovanska komisija za avtobusni promet med obema obmejnima področjema, ki je razpravljala o preureditvi nekaterih avtobusnih zvez.

Glede posameznih prog so italijanski in jugoslovanski strokovnjaki sprejeli naslednje sklepe:

Na progi Trbiž-Bovec-Nova Gorica bo od 3. februarja veljal naslednji urnik: Od 1. maja do 31. oktobra bo odpeljal avtobus iz Trbiža ob 5.15 in iz Gorice ob 16.45. Od 1. novembra do 30. aprila pa bo avtobus odpeljal iz Trbiža ob 6. uri in iz Gorice ob 16.30. Ko bo pozimi zaradi snega promet odprl samo do Boveca, bo odhod iz Boveca ob 7. uri, iz Gorice pa ob 16.30.

Trst pod snegom

V terek zjutraj je nenadoma zavihrala nad Trstom in ozemljem snežna nevihta, ki je v kratkem pobešla vse področje. Temperatura je naglo padla in poleg veselja otrok so se pojavile tudi prve neugodnosti in skrbi. Nekateri električni vodi so se pokvarili in črpalke štifavskega voda niso mogle delati v običajno zmogljivostjo; bati se je bilo, da bo Trst ostal brez vode. V pristanišču je prenehalo vsakršno delo, vendar so ladje normalno odhajale in prihajale. Siromašni ljudje so z zaskrbljenostjo pogledovali v zastro nebo in strahu, da bo neurje trajalo več dni in bodo zaradi povečanega mraza potrebni večji stroški za ogrevanje, ki toliko stane. Na srečo se je drugi dan zjasnilo in upati je, da ne bo hujšega. Ceste v mestu so bile naglo osnažene in promet, ki je v terek nekoliko zastal, se je začel spet normalno razvijati. Ostalo je zimsko veselje za otroke in mladino, ki se zabava zlasti na podeželju, kjer se je sneg ohranil.

V tork se je v Trstu sestala italijansko-jugoslovanska komisija za avtobusni promet med obema obmejnima področjema, ki je razpravljala o preureditvi nekaterih avtobusnih zvez.

Glede posameznih prog so italijanski in jugoslovanski strokovnjaki sprejeli naslednje sklepe:

Na progi Trbiž-Bovec-Nova Gorica bo od 3. februarja veljal naslednji urnik: Od 1. maja do 31. oktobra bo odpeljal avtobus iz Trbiža ob 5.15 in iz Gorice ob 16.45. Od 1. novembra do 30. aprila pa bo avtobus odpeljal iz Trbiža ob 6. uri in iz Gorice ob 16.30. Ko bo pozimi zaradi snega promet odprl samo do Boveca, bo odhod iz Boveca ob 7. uri, iz Gorice pa ob 16.30.

Na isti progi bodo odeljeju

Preureditev obmejnege avtobusnega prometa

jugoslovanska drugi pa italijanska podjetja.

Iz Gorice bo odpeljal avtobus ob: 7.15, 9., 11.30, 16.30 in 18.30. Iz Nove Gorice pa ob: 6.45, 8., 11., 14., 17.10. Ob nedeljah bo odpeljal avtobus iz Gorice ob 15. in 19. uri in iz Nove Gorice ob 16. in 20. uri. Cena prevoza bo 50 lir odnosno 40 din.

Glede proge Trst-Jamlje-Nova Gorica-Solkau se na tem zasedanju niso sporazumeli in bodo o njem ponovno razpravljali na prihodnjem zasedanju, ki bo v Novi Gorici 13. februarja.

Na progh Trst-Koper ne bo

do uveljavili nobenih sprememb, na progi Trst-Buje bodo spremljeni vozni red, tako da bo od 1. februarja odpeljal avtobus iz Trsta ob 7.30 (namesto ob 7.15) in iz Buj ob 17. (namesto ob 18.). Spremenil se bo vozni red na progi Trst-Herpele, tako da avtobus ne bo več odpeljal iz Trsta ob 9.30 marčev ob 13. uri. Tudi ta sprememba bo stopila v veljavo 1. februarja.

Glede proge Trst-Sežana se bo na sklenili, da zaenkrat ne bodo proge okreplili, pač pa bodo o tem vprašanje razpravljali na prihodnjih zasedanjih.

Na progh Trst-Koper ne bo